

GRAU EN MITJANS AUDIOVISUALS

104111 - HISTÒRIA DELS AUDIOVISUALS I VIDEOJOC

Informació general

- Tipus d'assignatura : Bàsica
- Coordinador : Maddalena Fedele
- Curs: Primer
- Trimestre: Primer
- Crèdits: 6
- Professorat:
 - Jorge Oter González <joter@tecnocampus.cat>
 - Cloe Masotta Lijtmaer <cmasotta@tecnocampus.cat>

Idiomes d'impartició

- Català
- Castellà

Les classes es faran en castellà i català. Per la seva part, els alumnes poden comunicar-se tant en castellà como en català durant les classes, de la mateixa manera que poden fer els treballs en la llengua en què ho deixideixin. Es demana correcció lingüística en tots el casos.

Competències que es treballen

Específica

- E14_Acquirir els coneixements de la història, estètica, evolució i dinàmica del cine, televisió, ràdio, premsa, Internet i videojocs, així com reconèixer l'estètica a través del visionat i l'anàlisi

Bàsiques i Generals

- G1_ Que els estudiants hagin demostrat tenir i comprendre coneixements en la seva àrea d'estudi que parteixin de la base de l'educació secundària general, i s'acostuma a trobar a un nivell que, amb el suport de llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de la vanguardia del seu camp d'estudi
- G3_ Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi), per emetre judicis per inclouin una reflexió sobre temes rellevants de caire social, científic o ètic

Descripció

En l'actualitat ens trobem permanentment envoltats de missatges audiovisuals de diversos tipus. En l'"era de les pantalles", rebem aquests impulsos per mitjà de múltiples canals i en les diferents facetes de la nostra vida, des de la vida professional fins la intimitat de la llar. És important, per tant, reflexionar sobre la naturalesa d'aquests missatges que ens afecten a la nostra quotidianitat, així com sobre la manera en què s'organitzen i relacionen, i sobre el seu origen. En aquesta assignatura farem un recorregut pel desenvolupament històric, estètic i tecnològic de la fotografia, el cinema, la ràdio, la televisió i, dels més recents, Internet i els videojocs. Ens fixarem en la seva aparició i trajectòria, en les característiques expressives de cadascun d'ells i, com a conseqüència, en allò que tenen en comú. Per aconseguir-ho, ens ajudaran molts exemples de casos concrets, i també altres materials explicatius. És important no només conèixer aquest recorregut, sinó també desenvolupar un pensament crític al voltant d'obres que ens influiran a l'hora de fer els nostres propis productes al llarg del grau. També, i amb relació amb això, es faran petits treballs d'estil acadèmic: aquests treballs ens serviran per començar a familiaritzar-nos amb una forma de treballar que se'ns demanarà durant el grau i en la recerca final del mateix.

Resultats d'aprenentatge

RA1 Conèixer en termes generals l'evolució històrica dels mitjans audiovisuals en general.

RA2 Conèixer, saber valorar i contextualitzar les principals obres audiovisuals i els seus autors.

RA3 Saber exposar i redactar idees de forma argumentada i formalment correcta.

RA4 Observar les circumstàncies històriques, ideològiques i lingüístiques que condicionen l'audiovisual.

Resultats d'aprenentatge complementaris:

RAC1 Desenvolupar un pensament crític entorn dels mitjans audiovisuals, els seus productes i la seva evolució futura.

RAC2 Desenvolupar les destreses d'articulació discursiva i transmissió oral de continguts relacionats amb l'audiovisual.

Metodologia de treball

La metodologia de l'assignatura s'estructura en sessions teòriques, aprenentatge dirigit i aprenentatge autònom.

Les sessions teòriques (4h setmanals, en grup gran) consten de: sessions de classe expositives basades en l'explicació del/la professor/a; conferències; càpsules de vídeo. A aquestes sessions teòriques es combinarà l'exposició teòrica amb el visionat freqüent d'obres dels autors i les corrents mencionades, així com d'altres materials (com fragments de documentals, reportatges o programes) que complementin els coneixements sobre certs temes.

Les sessions d'aprenentatge dirigit (2h setmanals, en grup petit) consten de: seminaris (al voltant de les lectures programades per l'assignatura); debats i fòrums.

L'aprenentatge autònom preveu una dedicació per part dels/les estudiants que inclou: la realització de treballs individuals i en grup; la recerca i lectura crítica d'articles; tutories no presencials per a les quals el/la alumne/a disposarà de recursos telemàtics com el correu electrònic i els recursos de la intranet del Tecnocampus.

Continguts

1. LA FOTOGRAFIA

Naixement i inicis de la fotografia. Ontologia de la imatge fotogràfica.

Expansió de la fotografia en el segle XIX.

Orígens, dificultats, desenvolupament i consolidació del fotoperiodisme.

Evolució durant el segle XX. Alguns autors i autores.

2. EL CINEMA

Precinema i orígens del cinema.

Consolidació de la narració i avantguardes cinematogràfiques.

Classicisme cinematogràfic. Gèneres i autors.

Cinematografies nacionals.

Nous cinemes i algunes personalitats de la segona meitat del segle XX.

3. LA RÀDIO

Invent i inicis de la radiodifusió.

Evolució tècnica, programativa i social del mitjà radiofònic.

La ràdio a Espanya i Catalunya al llarg del s. XX.

4. LA TELEVISIÓ

Orígens de la televisió.

Evolució tecnològica, programativa i social de la televisió.

Modernitat del mitjà televisiu.

La televisió a l'Espanya i Catalunya. Naixement i evolució.

5. INTERNET I ELS VIDEOJOCOS

Orígens i història d'Internet. Evolució tecnològica i social de la xarxa.

Els videojocs: naixement i història.

Activitats d'aprenentatge

1. Treball sobre un aspecte o obra de la Història de l'Audiovisual (Cinema, Televisió o Videojocs) (30%)

1.1. Definició del tema, justificació i bibliografia d'un treball sobre un aspecte o obra de la Història de l'Audiovisual

Treball en grups en el qual els alumnes comuniquen el tema escollit, justifiquen l'elecció i aporten primers elements dels apartats corresponents al treball, inclosa una primera bibliografia obligatòria.

Material de suport: Enunciat de l'exercici.

Lliurable i vincles amb l'avaluació: Es lliurarà un document de fins a 2 pàgines de text, segons el format i estil indicats a l'enunciat. El seu valor en l'avaluació serà d'un 5%.

Objectius específics:

- Expressar una justificació raonada des del punt de vista acadèmic de l'elecció d'un tema de Història de l'Audiovisual
- Valorar la viabilitat d'un tema en termes de recerca acadèmica
- Valorar l'adequació de referents i l'elecció de fonts d'informació fiables

Aquesta activitat es vincula amb els Resultats d'aprenentatge: RA3; RA4; RAC1.

1.2. Treball sobre un aspecte o obra de la Història de l'Audiovisual

Treball en grups en el qual els alumnes reflexionaran sobre un aspecte o obra del cinema, la televisió o els videojocs. El comentari, d'estil acadèmic, es durà a terme des d'un punt de vista estètic, històric o sobre la natura del mitjà. Aquest treball és compartit amb l'assignatura de Llenguatge i expressió audiovisual.

Material de suport: Enunciat de l'exercici.

Lliurable i vincles amb l'avaluació: Es lliurarà un comentari escrit original de fins a 10 pàgines de text, segons el format i estil indicats a l'enunciat. El seu valor en l'avaluació serà d'un 20%.

Objectius específics:

- Documentar-se al voltant d'un tema determinat
- Redactar de forma correcta i ordenada un comentari crític original
- Reconèixer les característiques estètiques d'una obra i la seva significació; ubicar-la en relació a d'altres obres i un context
- Treballar en grup de forma coordinada

Aquesta activitat es vincula amb els Resultats d'aprenentatge: RA3; RA4; RAC1.

1.3 Presentació oral d'un treball sobre un aspecte o obra de la Història de l'Audiovisual

Presentació pública del treball acadèmic sobre un aspecte o obra de la Història de l'Audiovisual a classe segons enunciat de l'exercici. Aquesta presentació és compartida amb l'assignatura de Llenguatge i expressió audiovisual.

Material de suport: Enunciat de l'exercici.

Lliurable i vincles amb l'avaluació: Suport de la presentació. El seu valor en l'avaluació serà d'un 5%. Tindrà un component individual.

Objectius específics:

- Articular un discurs oral com a integrants d'un grup de treball davant d'un públic acadèmic
- Estructurar una presentació d'un projecte i adequar-la al format indicat
- Demostrar la capacitat de discriminar i sintetitzar les idees principals d'un projecte

Aquesta activitat es vincula amb els Resultats d'aprenentatge: RAC2.

2. Activitats individuals i en grup sobre els continguts del curs (30%)

Realització de diferents activitats vinculades als continguts i habilitats treballades durant les classes. Aquestes activitats poden ser realitzades durant les sessions teòriques, pràctiques o com a aprenentatge autònom.

Aquestes activitats inclouen: com a activitat en grup, la realització d'un Full de sala d'una activitat cultural (5%); com a activitats individuals, un Test sobre els continguts teòrics de l'assignatura realitzat durant el curs (10%) i una Fitxa de lectura (15%).

Material de suport:

- Enunciat dels diferents exercicis, si s'escau.
- Lectures i altres documents. Textos i assajos indicats per a la seva lectura durant el curs, lectura necessària per a possibilitar la participació en les activitats i debats programats.
- Pel·lícules de visionat obligatori per part de l'alumne fora de l'horari de classe.

Lliurable i vincles amb l'avaluació: Diferents documents, depenent de l'activitat. El seu valor a l'avaluació serà d'un 30%.

Objectius específics:

- Estar en coneixement d'idees vinculades a la matèria impartida
- Reconèixer els aspectes clau d'un text
- Construir un text lògic i reflexiu
- Escriure amb correcció i amb un registre acadèmic
- Establir un pensament crític al voltant de textos
- Conèixer el procediment de citació acadèmica

Aquestes activitats es vinculen amb els Resultats d'aprenentatge: RA1; RA2; RA3; RA4; RAC1.

3. Examen (40%)

Prova individual d'avaluació de coneixements del temari de les sessions teòriques i dels seminaris.

Material de suport: Enunciat de la prova.

Lliurable i vincles amb l'avaluació: Resolució de examen. El seu valor a l'avaluació serà d'un 40%.

Objectius específics:

- Tenir una perspectiva històrica global dels mitjans audiovisuals
- Relacionar diversos documents audiovisuals amb el seu context
- Reconèixer els principals autors i obres de la història dels mitjans audiovisuals
- Demostrar la capacitat d'expressió i de relació de temes i conceptes desenvolupats en el transcurs de l'assignatura

Aquesta activitat es vincula amb els Resultats d'aprenentatge: RA1; RA2; RA3; RA4; RAC1.

Sistema d'avaluació

Sistema de qualificació (avaluació)

L'assignatura s'avalua a partir dels exercicis i proves específicats. La nota final consisteix en la suma de les notes percentuals obtingudes a cada treball o prova avaluable. La part pràctica o de desenvolupament de capacitats crítiques, no avaluable com a examen, sinó mitjançant exercicis fets majorment en grup, comprèn un 60% de la nota final: el Treball sobre un aspecte o obra de la Història de l'Audiovisual (Cinema, Televisió o Vídeojocs) (30%) i activitats individuals i en grup sobre els continguts del curs (30%).

La part teòrica de l'assignatura s'avaluarà individualment en forma d'examen (40% de la nota final). És necessari obtenir un mínim de 5 en examen per a accedir a fer nota mitjana a la assignatura.

El curs contempla la realització d'activitats proposades per a les classes o fora d'aquestes. Algunes d'aquestes activitats seran evaluables.

Modalitats d'avaluació:

Les modalitats d'avaluació s'expliquen el primer dia a classe.

L'avaluació pot ser contínua i els diferents exercicis es lliuren segons el calendari establert tant a classe com als enunciats dels exercicis i a l'aula virtual.

L'avaluació pot ser única i els mateixos exercicis es lliuren dins de les setmanes finals de l'assignatura, tots a la mateixa vegada. Es fa l'examen normalment. L'avaluació única implica renúncia al seguiment dels treballs mitjançant l'horari d'atenció. Es pot sol·licitar només dins el termini de les dues primeres setmanes de classe.

L'avaluació és per defecte contínua.

Detall:

30% Treball sobre un aspecte o obra de la Història de l'Audiovisual (Cinema, Televisió o Vídeojocs)

30% Activitats individuals i en grup sobre els continguts del curs

40% Examen

Recuperació:

A la recuperació es recupera la part teòrica de l'assignatura, mitjançant un examen que recollirà tot el contingut teòric de la mateixa. És necessari obtenir un

mínim de 5 en la recuperació per a accedir a fer nota mitjana a la assignatura.

La part pràctica es fa de forma continuada al llarg del curs i no es recupera.

Segons la normativa vigent del centre, tan sols es podran presentar a l'examen de recuperació els estudiants que hagin participat en un nombre significatiu de les activitats d'avaluació del curs i no hagin arribat al 5 de nota mitjana final.

Normes de realització de les activitats

Les activitats hauran de respondre als criteris indicats a classe i/o en els enunciats de les mateixes. Es valorarà a més la presentació i la correcció lingüística.

La realització de les activitats presuposa el compromís de l'alumne de participar activament en els treballs individuals i en grup.

Els treballs han de ser originals. Un plagi invalida immediatament el treball corresponent, de tal forma que no serà avaluat i serà qualificat amb un 0, independentment d'altres mesures i accions que es puguin prendre. La diferència entre la còpia (el plagi) i la cita està en la menció correcta de les fonts d'informació.

Recursos

Bàsics

Bibliografies

- Gubern, Román. Historia del cine. Barcelona: Lumen, 1996.
- Palacio, Manuel. Historia de la televisión en España. Madrid: Gedisa, 2015.
- Silva, Lorenzo. La radio en España: 1923-1997. Madrid: Alianza, 1997.
- Sougez, Marie Loup. Historia de la fotografía. Madrid: Cátedra, 1994.

Complementaris

Bibliografies

- Amar, Pierre-Jean. El fotoperiodismo. Buenos Aires: La Marca, 2005.
- Baget Herms, Josep M.. Història de la televisió a Catalunya. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Centre d'Investigació de la Comunicació, 1994.
- Balsebre, Armand. Historia de la radio en España. Vol. I y II. Madrid: Catedra, 2001 y 2002.
- Camporesi, Valeria. Pensar la Historia del Cine. Madrid: Cátedra, 2014.
- Castells, Manuel. La Galaxia internet. Barcelona: Plaza & Janés, 2002.
- Freund, Gisèle. La fotografía como documento social. Barcelona, Gustavo Gili, 2001.
- Ranz Abad, Jesús. Breve historia de Internet. Madrid: Anaya, 1997.
- Xavier, Ismail. El discurso cinematográfico. Buenos Aires: Manantial, 2008.